

Προτεραιότητες της GUE/NGL στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου:

- Χάραξη μιας συνεπούς, ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη νόμιμη μετανάστευση και απομάκρυνση από την ενιαία πολιτική κλεισίματος των συνόρων που ακολουθείται σήμερα.
- Διασφάλιση ισότιμης μεταχείρισης από άποψη οικονομικών, πολιτιστικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και αναγνώριση των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου και συμμετοχής στην πολιτική ζωή.
- Καταπολέμηση της επέκτασης της «Ευρώπης-φρούριο»: η GUE/NGL είναι αντίθετη με την εξωτερική ανάθεση της διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ μέσω συνεργασίας με τρίτες χώρες, της σύναψης συμφωνιών επανεισοδοχής, της ανάπτυξης τεχνολογιών επιτήρησης των συνόρων και της κράτησης των μεταναστών.
- Προσπάθεια δημιουργίας κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου που θα διασφαλίζει ότι όλοι οι άνδρες, οι γυναίκες και τα παιδιά που αιτούνται άσυλο στην Ευρώπη θα απολαμβάνουν ένα δίκαιο, ανθρώπινο και υψηλό επίπεδο μεταχείρισης.
- Προσπάθεια εξασφάλισης μεγαλύτερης αλληλεγγύης για τους πρόσφυγες: η GUE/NGL στηρίζει τις πολιτικές επανεντάτασης και αντιτίθεται στον κανονισμό του Δουβλίνου που καθιστά την πρώτη χώρα εισόδου υπεύθυνη για την εξέταση μιας αίτησης χορήγησης ασύλου.
- Καταπολέμηση της ποινικής δίωξης των μεταναστών, των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων: η GUE/NGL τάσσεται κατά της χρήσης οποιασδήποτε ορολογίας ή κανονισμού που υπαινίσσεται ότι οι μετανάστες είναι εγκληματίες, συμπεριλαμβανομένου του νέου κανονισμού EURODAC που παρέχει στις αρχές επιβολής του νόμου πρόσβαση στα δακτυλικά αποτυπώματα των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων.

Βουλευτές της GUE/NGL που είναι μέλη της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

K. TRIANTAPHYLIDES
(CY) Συντονιστής

Cornelia ERNST
(DE)

Cornelis DE JONG
(NL)

Marie-Christine VERGIAT
(FR)

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν φυλλάδιο, επικοινωνήστε με τη Amandine Bach: amandine.bach@europarl.europa.eu

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ / ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
rue Wiertz 43, B-1047 Βρυξέλλες
T +32-(0)228-42683
F +32-(0)228-41774

Έκδοση της Μονάδας Επικοινωνιών της ομάδας ΕΕΑ/ΒΠΑ:
GUENGL-Communications@europarl.europa.eu
Φωτογραφίες: Insani Yardim Vakfi, Kate Thomas – IRIN
Σχεδιασμός: Dominique Boon
Εκτύπωση: Dossche Printing
© GUE/NGL – Βρυξέλλες 2014
Η παρούσα έκδοση τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί

Για μια υπεύθυνη
μεταναστευτική
πολιτική που
θα χαρακτηρίζεται
από σεβασμό

Σεβασμός για τα δικαιώματα των μεταναστών, των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο

Οι άνθρωποι που απειλούνται από διώξεις αναζητούν πάντα, σε όλο τον κόσμο, ασφάλεια και δυνατότητες για μια καλύτερη ζωή διασχίζοντας τα σύνορα των χωρών τους. Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, υπάρχουν 214 εκατομμύρια μετανάστες ανά τον κόσμο, οι οποίοι αντιστοιχούν σε ποσοστό 3% του παγκόσμιου πληθυσμού. Το 2011, υπήρχαν 15,2 εκατομμύρια πρόσφυγες στον κόσμο, εκ των οποίων οι μισοί ήταν γυναίκες. Παρά το γεγονός ότι οι μετανάστες έχουν επηρεάσει θετικά τις ευρωπαϊκές κοινωνίες με αμέτρητους τρόπους –σε οικονομικό, πολιτιστικό και κοινωνικό επίπεδο–, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της συνδέουν ολοένα περισσότερο το ζήτημα της μετανάστευσης με την εγκληματικότητα και την πολιτική ασφάλεια. Αυτό τροφοδοτεί την ξενοφοβία και εισάγει διακρίσεις, προκαλώντας την περιθωριοποίηση των μεταναστών.

Η GUE/NGL απορρίπτει την προσέγγιση της ΕΕ που στοχεύει στην πάταξη της μετανάστευσης. Πιστεύουμε ότι η Ευρώπη έχει το ιστορικό καθήκον να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη και εύλογη μεταναστευτική πολιτική που θα εγγυάται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στηρίζουμε την εναρμόνιση των συστημάτων χορήγησης ασύλου σε ολόκληρη την ΕΕ ως μέσο για την υιοθέτηση των προτύπων εκείνων που εξασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών, των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο.

Οι προκλήσεις

Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ το 1999, τα κράτη μέλη συμφώνησαν ως προς την επέκταση των αρμοδιοτήτων της ΕΕ προκειμένου να θεσπιστούν δεσμευτικοί κανόνες σε όλους σχεδόν τους τομείς μεταναστευτικής πολιτικής και πολιτικής ασύλου. Παρά το γεγονός ότι οι κανόνες που διέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των ευρωπαίων πολιτών στην ΕΕ κατέστησαν λιγότερο αυστηροί με τη δημιουργία του χώρου Σένγκεν, ταυτόχρονα τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ ενισχύθηκαν, με τη θέσπιση περίπλοκων και περιοριστικών κανόνων σε σχέση με τους όρους εισόδου και διαμονής. Αυτό καθιστά ολοένα δυσκολότερη την είσοδο των μεταναστών από τρίτες χώρες στην ΕΕ χωρίς να παραβούν τον νόμο, ιδίως εκείνων που προέρχονται από αναπτυσσόμενες χώρες που δεν διαθέτουν προγράμματα απλούστευσης της έκδοσης θεωρήσεων.

Δεδομένου ότι η νομοθεσία της ΕΕ παρουσιάζει ελλείψεις ως προς την παροχή νόμιμων μέσων πρόσβασης σε διαδικασίες χορήγησης ασύλου, ο αυξανόμενος αριθμός των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο, δεν έχει άλλη επιλογή πέραν της πραγματοποίησης

επικίνδυνων ταξιδιών προκειμένου να εισέλθει στην Ευρώπη. Οι πολιτικές της ΕΕ θα έπρεπε να εγγυώνται κατάλληλους όρους υποδοχής των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο· αντ' αυτού κοστίζουν χιλιάδες ζωές και περιουσίες κάθε χρόνο: εκτιμάται ότι μεταξύ του 1998 και του 2012, περισσότεροι από 16.000 άνθρωποι πέθαναν κατά την προσπάθειά τους να μεταναστεύσουν στην ΕΕ.

Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση πάταξης της μετανάστευσης που ακολουθεί η ΕΕ δεν έχει ως μοναδικό σκοπό να εμποδίσει τους μετανάστες να διασχίσουν τα σύνορα της ΕΕ· επηρεάζει επίσης τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι μετανάστες που βρίσκονται υπό κράτηση από τις αρχές. Η κράτηση των μεταναστών έχει μετατραπεί σε παγιωμένο σύστημα: σε ολόκληρη την Ευρώπη και στα σύνορά της, τα κέντρα κράτησης πολλαπλασιάστηκαν από 324 το 2000 σε 473 το 2012. Το 2012, 570.660 αιτούντες άσυλο κρατούνταν στην επικράτεια της ΕΕ και 252.785 υποχρεώθηκαν να επιστρέψουν στις χώρες τους. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης σε ολοένα μεγαλύτερο βαθμό, χρηματοδοτεί και προωθεί την κράτηση μεταναστών σε γειτονικά κράτη παρά το γεγονός ότι δεν είναι σε θέση να ελέγχει εάν οι κρατούμενοι απολαμβάνουν κατάλληλη νομική προστασία ή να παρακολουθεί τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Ολοένα μεγαλύτερη πίεση ασκείται επίσης σε τρίτες χώρες για τη σύναψη «συμφωνιών επανεισοδοχής» των υπηκόων τους, καθώς και των μεταναστών που διέρχονται από την επικράτειά τους, ως αντάλλαγμα για τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας με την ΕΕ, όπως η απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων ή/και η παροχή αναπτυξιακής βοήθειας. Οι εν λόγω συμφωνίες διέπονται από προϋποθέσεις που δεν λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές ανάγκες ή τα αίτια της μετανάστευσης παρά μόνο τους προβληματισμούς της ΕΕ για θέματα ασφαλείας. Δεν παρέχουν ουσιαστικά οφέλη στον τοπικό πληθυσμό· αντ' αυτού, μετατρέπουν τις αρχές τρίτων χωρών σε «προκεχωρημένα φυλάκια» της ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης που επιτρέπουν μόνο περιορισμένες, προσωρινές και εξαιρετικά επιλεκτικές μορφές μετανάστευσης.

Οι ευρωπαϊκές χώρες δεν επιδεικνύουν ιδιαίτερη δέσμευση για την επανεγκατάσταση των προσφύγων: μεταξύ των 800.000 προσφύγων που επανεγκαθίστανται σε ετήσια βάση, μόλις 5.000 επανεγκαθίστανται στην Ευρώπη.

Παρά την ύπαρξη ευρωπαϊκών οδηγιών για το άσυλο, σε καμία περίπτωση δεν απολαμβάνουν οι αιτούντες άσυλο ισότιμη μεταχείριση μεταξύ των κρατών μελών. Μολονότι το ζήτημα της δημιουργίας ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου έχει τεθεί από το 1999, δεν έχουμε ακόμα θεσπίσει μια γνήσια πολιτική ασύλου που να επικεντρώνεται στα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο και στην αρχή της αλληλεγγύης.

Η εκστρατεία μας κατά της «Ευρώπης-φρούριο»

Η GUE/NGL έχει εδώ και καιρό ταχθεί κατά του μορφώματος της «Ευρώπης-φρούριο» και βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της εκστρατείας κατά της δημιουργίας του, υπογραμμίζοντας τις θετικές πτυχές της μετανάστευσης και προτείνοντας πολιτικές που βασίζονται στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και προωθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Από κοινού με ΜΚΟ, οι βουλευτές του ΕΚ που είναι μέλη της Ομάδας μας έχουν επανειλημμένα εκφράσει προβληματισμούς σχετικά με το ύψος του προϋπολογισμού της ΕΕ που χρησιμοποιήθηκε για την ίδρυση του ευρωπαϊκού οργανισμού ελέγχου των συνόρων FRONTEX το 2005 με σκοπό την ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Οι βουλευτές μας εκφράζουν επίσης την έντονη ανησυχία τους για το γεγονός ότι πόροι της ΕΕ χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη συστημάτων επιτήρησης των συνόρων.

Η GUE/NGL ήταν μεταξύ των πρώτων που κατήγγειλαν τον απάνθρωπο χαρακτήρα της κράτησης των μεταναστών και τις διαρκείς παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων που σημειώνονται σε πολλά κέντρα κράτησης σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η Ομάδα μας διοργάνωσε την πρώτη αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς κέντρο προσωρινής κράτησης στη Lampedusa το 2005. Από τότε, έχουν πραγματοποιηθεί πολλές ακόμα επισκέψεις σε κέντρα κράτησης. Για πολλούς βουλευτές του ΕΚ, οι επισκέψεις αυτές αποτέλεσαν την πρώτη τους επαφή με την πραγματικότητα της κράτησης των μεταναστών και πολλοί εξ αυτών έμειναν κατάπληκτοι και συγκλονίστηκαν από όσα είδαν. Για την Ομάδα μας, οι επισκέψεις αυτές επιβεβαίωσαν όσα καταγγέλλουμε εδώ και καιρό: η διοικητική κράτηση των μεταναστών είναι απαράδεκτη, τόσο από νομική όσο και από ηθική άποψη, διότι περιλαμβάνει την κράτηση ανθρώπων που δεν έχουν διαπράξει κανένα ποινικό αδίκημα.